

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání a inovace
pro konkurenceschopnost

Zpravodaj TP IŽI 01/18

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY INTEROPERABILITA ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURY

- Zasedání Vědecké rady TP
- Kulatý stůl o otevírajících se příležitostech na kanadském trhu železniční a dopravní infrastruktury
- Perspektivy vývoje investic v ČR a jejich podpory v evropských souvislostech
- Představení průmyslového člena technologické platformy – společnosti STARMON s.r.o.

Interoperabilita železniční infrastruktury/Interoperability of Railway Infrastructure

Zasedání Vědecké rady TP

Úvodem 1. zasedání předseda Vědecké rady (VR), prof. Jiroušek, stručně informoval o rozhodnutí představenstva správní rady TP zřídit VR. Toto rozhodnutí bylo schváleno na zasedání představenstva dne 27. října 2017. Představil zaměření VR v rámci činností Technologické platformy, hlavní aktivity a prioritní cíle. Rovněž informoval, že jedním z úkolů VR je doporučovat řešení výzkumných projektů do schválených prioritních oblastí zaměření činnosti TP (rychlá železniční spojení, zavedení jednotné napájecí soustavy, systém řízení a zabezpečení ERTMS, management údržby železniční infrastruktury) a rovněž řešení projektů „průmyslových výzev“. Dále představil aktualizované složení VR.

Ing. Radek Čech, ředitel odboru strategie SŽDC, informoval členy VR o čtvrtém železničním balíčku a navazujících aktivitách TP. Čtvrtý železniční balíček, jako soubor šesti legislativních předpisů, má za cíl dokončení liberalizace železničního trhu a zvýšení konkurenceschopnosti železniční dopravy a dělí se na dva pilíře, kde první pilíř upravuje otázky otevírání trhu osobní železniční dopravy a zajištění nediskriminačních podmínek pro všechny dopravce. Druhý pilíř upravuje otázky technické interoperability železniční techniky a bezpečnosti na železnici. Ing. Čech nastínil možné problémy, které s sebou přináší jeho naplňování a nutnost koordinace (jednotná doporučení SŽDC a MD, potřeba zapojení dopravců a další) zejména s ohledem na specifika železniční infrastruktury v ČR.

Dalším bodem programu bylo vystoupení Ing. Jaroslava Vašátka z VÚŽ na téma účasti TP na implementaci záměrů vyplývajících z „ERRAC VIZE 2050“. V tomto vystoupení Ing. Vašátko shrnul závěry z plenárního zasedání ERRAC z listopadu loňského roku a představil vizi budoucího železničního systému pro uspokojování potřeb mobility v Evropě v roce 2050. Tato vize definuje požadavky na výzkum, vývoj a inovace do roku 2050 jako podklad pro budoucí Rámcový program EU (FP9) na léta 2021–2028. Ing. Vašátko představil výchozí dokumenty, které sloužily jako podklad pro tuto vizi a seznámil VR s představou fungování evropské železniční dopravy v roce 2050. Pro dosažení cílů Vize

2050 jsou klíčovými výzkum, vývoj a inovace s důrazem na identifikaci nových nastupujících a očekávaných technologií (digitalizace, automatizace a robotizace, inteligentní materiály, autonomní mobilita, alternativní zdroje energie, umělá inteligence, GNSS a Smart Cities). V této souvislosti prezentoval již probíhající účast členů TP na implementaci záměrů Vize 2050 a možnosti zapojení členů TP do řešení připravovaných témat a připomněl, že Vize 2050 bude sloužit jako podklad pro budoucí Rámcový program EU. Závěrem zdůraznil potřebu sledovat nové trendy, především na univerzitách a výzkumných ústavech a přenášet je do železničních společností a podniků železničního průmyslu.

Druhým vystoupením VÚŽ byly příležitosti řešitelských týmů TP v Ročních plánech 2018 pro členy a nečleny společného podniku Shift2Rail. V prezentaci Ing. Vašátko seznámil členy VR s pravidly pro řešení výzev a předpokládanými termíny pro podávání návrhů řešení. Upozornil na Technologické úrovně připravenosti (TRL) u jednotlivých výzev pro členy i nečleny společného podniku Shift2Rail a o připravovaných otevřených výzvách na rok 2018.

Pátým bodem programu byly informace o věcném zaměření a cílech „Programu Rychlých železničních spojení TP“, který prezentovali Ing. Jaroslav Grim a Ing. Ivo Malina z TP. V prezentaci představili věcné zaměření základního koncepčního podkladu pro rozhodnutí vlády ČR o tom, zda a za jakých podmínek se má ucelený systém rychlé železnice připravit, vybudovat a provozovat. Důležitým bodem byla rovněž informace o jednání zástupců TP s představiteli Odboru ITS, kosmických aktivit a VaVal Ministerstva dopravy ČR ohledně přípravy uceleného projektu s tematikou RS za účelem jeho podání do programu TA ČR na podporu aplikovaného výzkumu pro potřeby orgánů státní správy (výzva BETA2), resp. hledání dalších možností (jiné výzvy TAČR).

Následovalo vystoupení Ing. Vladimíra Kampíka, ředitele pro evropské záležitosti AŽD Praha s.r.o., s informací o činnosti „Koordinační skupiny ERTMS TP“. Cílem skupiny je koordinovat aktivity při projednávání problematiky Implementace ERTMS obecně včetně interakce s návaznými i neinteroperabilními systémy a zastupovat zájmy české železniční sítě při tvorbě a údržbě specifikací

ERTMS. Ing. Vladimír Kampík stručně informoval o tom, že skupina se vzhledem k nedávnému založení ještě nesešla, nicméně v dohledné době se schůzka členů koordinační skupiny uskuteční tak, aby se podařilo prosadit skupinu jako národní autoritu pro Strategii ERTMS a zajistilo se dodržování této strategie ze strany zejména investorů a uživatelů (SŽDC a ČD, a autorit MD a DU).

V předposledním bodě představil prof. Ondřej Jiroušek svoji představu koordinace spolupráce členských univerzit a středních odborných škol. Informoval o možnostech koordinace spolupráce členských univerzit a středních odborných škol TP a nastínil vizi posílení spolupráce vysokých škol s organizacemi státní správy, zejména SŽDC a MD. Dále uvedl, že zlepšení spolupráce VŠ s průmyslovými partnery vidí zejména prostřednictvím přípravy a podávání společných projektů do národních agentur (TAČR, GAČR) a prostřednictvím mezinárodních projektů, zejména v rámci H2020 či FP9. Nastínil možnosti zlepšení této koordinace (databáze odborných týmů a jejich kompetencí, kontaktní osoby na jednotlivých pracovištích, spolupráce při vzdělávání odborníků, úpravě studijních programů, přípravě náplně odborných předmětů, pořádání odborných seminářů a přednášek odborníků z praxe – členů TP). Zdůraznil nutnost spolupráce při popularizaci železnice jako perspektivního studijního oboru na všech technicky zaměřených vysokých školách. Jako příležitost pro úpravu studijních programů i popularizaci oboru uvedl tematiku plánování a budování vysokorychlostních tratí jako součásti systému rychlých spojení.

Posledním bodem jednání byla organizace „Mezinárodní vědecké diskuze“. Prof. Jiroušek informoval o přípravě, předpokládaných zvaných odbornících ze zahraničí. Jako předpokládaný termín konání diskuze uvedl září 2018. Prvním krokem při přípravě bude jednotné zpracování podkladů pro vystoupení. Závěrem předseda VR poděkoval účastníkům za vystoupení a věcnou diskusi.

Autor příspěvku: prof. Ondřej Jiroušek, předseda Vědecké rady TP

Kulatý stůl o otevírajících se příležitostech na kanadském trhu železniční a dopravní infrastruktury

Dne 17. ledna 2018 na Ministerstvu průmyslu a obchodu proběhl kulatý stůl o otevírajících se příležitostech na kanadském trhu železniční a dopravní infrastruktury s panem Markem Salsbergem. Pan Salsberg působí jako partner společnosti BRENS North America Inc. a je generálním ředitelem společnosti Infranovate zabývající se rozvojem podnikání a poradenstvím v oblasti infrastruktury a železniční dopravy v Kanadě.

Kulatý stůl se uskutečnil ve spolupráci s MPO ČR a Asociací podniků českého železničního průmyslu. Jednání u kulatého stolu byli přítomni i zástupci Velvyslanectví Kanady v ČR v čele s jeho obchodním radou, panem Petrem Stulkenem. Mezi zúčastněnými zástupci českých firem byl i Jan Eisenreich, CEO - BRENS EUROPE, a.s. - člen SIZI, který s přítomnými zástupci Velvyslanectví Kanady v ČR jednal o možnostech obchodní spolupráce v environmentální oblasti drážní dopravy a stavby kolejových drah, bezpečnosti na železničních přejezdech a možnostech aplikací nových technologií a postupů prostřednictvím dceřiné společnosti BRENS North America Inc.

V nadcházejícím desetiletí se Kanada chystá investovat více než 30 mld. CAD (cca 500 mld. CZK) do obnovy a nové výstavby dopravní a železniční infrastruktury. Připravovány jsou projekty lehkého metra (celkem 10 projektů, z toho pět v provincii Ontario, jeden v Montréalu, Québecu, Edmontonu a dva ve Vancouveru), prodlužování linek metra (Toronto) či vysokorychlostní železnice (Ontario, Québec, Vancouver-Seattle). Z celkové částky bude největší podíl směřovat do rozvoje dopravní infrastruktury v regionu Velkého Toronta a Hamiltonu.

V diskuzi vystoupili s prezentacemi Marie Vopálenská, generální ředitelka Asociace podniků českého železničního průmyslu a Matyáš Pelant, vedoucí oddělení Amerik, Sekce zahraničního obchodu, Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Pan Salsberg prezentoval jednotlivé projekty, včetně specifikace stádia přípravy a parametrů projektu a zhodnocení příležitosti pro české firmy, a to jako přímých účastníků tendrů či jako partnerů a dodavatelů kanadských firem. Zástupcem MPO byly představeny také změny, které přináší nová Komplexní hospodářská a obchodní dohoda (CETA) mezi EU a Kanadou, která dává evropským podnikům na kanadském trhu významnou konkurenční výhodu. Kulatý stůl také bude příležitostí diskutovat i chystané projekty v USA, kde jako v Kanadě jsou plánovány významné investice do dopravní infrastruktury. Například jen město New York připravuje projekty za 30 mld. USD (630 mld. CZK).

Autor příspěvku: Jan Eisenreich, statutární ředitel,
BRENS EUROPE, a.s., www.brens-europe.cz

Perspektivy vývoje investic v ČR a jejich podpory v evropských souvislostech

Tak zněl název zajímavého a obsahově podnětného semináře, který pořádala Česká spořitelna a Sdružení pro zahraniční investice (AFI) dne 24. 1. 2018 v Praze.

Program, ve kterém vystoupili významní odborníci, byl následující:

1. Náměstkyňe ministryně pro místní rozvoj JUDr. Olga Letáčková – Evropské fondy v ČR a jejich přínosy.
2. Předseda TAČR Ing. Petr Očko – Současnost a budoucnost výzkumu v ČR a v EU.
3. Člen Evropského hospodářského a sociálního výboru (Brusel) Ing. Petr Zahradník – Budoucnost víceletého finančního rámce EU po roce 2020 a jeho dopad na investiční aktivity.
4. Člen představenstva Erste Grantika Advisory a.s. Ing. Richard Lev – Aktuální nejzajímavější možnosti podpory investic v České republice.

Obsahem vystoupení přednášejících bylo, mimo zhodnocení výsledků Evropských strukturálních a investičních fondů v období 2014-2020, především pohled na další období po roce 2020. Od roku 2021 bude pokračovat čerpání z Evropských fondů, ale bude položen důraz na návratnost a efektivitu výsledků. Potřebná pracovní jednání již byla zahájena v roce 2017 a je zpracován dokument „Předběžná pozice ČR k budoucnosti PS (politika soudržnosti) po roce 2020“ (zveřejněno na webu MMR). Na evropský výzkum půjde v dalším období dvakrát více prostředků (160 miliard) – to se promítne i do podpory výzkumu v ČR.

Byl podán reálný přehled činnosti TAČR a informace o „TÝM ČESKO“, který řeší spolupráci státní správy v oblasti podpory podnikání a konkurenceschopnosti. V přednášce Ing. Petra Zahradníka bylo poukázáno, mimo jiné, také na negativní vliv odlivu zisků z české ekonomiky do zahraničí a jeho řešení. Ing. Richard Lev přednesl zajímavé poznatky a závěry z oblasti „investičních pobídek“ jako jednoho druhu financování podnikání.

Zájemcům o uvedené přednášky nabízíme jejich zaslání cestou sekretariátu TP.

Autor příspěvku: Ing. Bohuslav Dohnal, Výkonný ředitel TP

Představení průmyslového člena technologické platformy Společnost STARMON s.r.o.

V roce 2018 oslavuje společnost STARMON s.r.o. **25 let své existence**. Její počátky spadají do období prudkých hospodářsko-politických a strukturálních změn v celé společnosti. Tyto změny sebou přinesly i nové možnosti podnikání v tak specifické oblasti jako je zabezpečovací a sdělovací technika na železnici. Velmi důležitým impulsem pro vznik a rozvoj mnoha firem v té době byla rozsáhlá investiční výstavba na železniční síti zaměřená na rekonstrukce hlavních koridorových tratí.

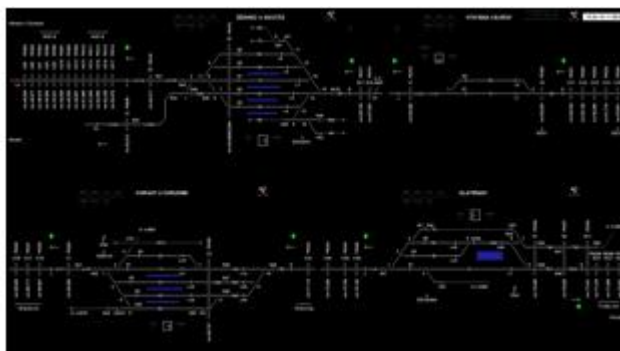
Tehdejší vedení společnosti, hned na počátku působení firmy v roce 1993, podchytilo nabízené možnosti a soustředilo se na oblasti, které byly v té době zcela neřešené nebo vybavené zastaralými systémy. Jedním z prvních unikátních řešení byl vývoj a nasazení provizorního zabezpečovacího zařízení

řízeného počítačem pro ovládání výhybek na širé trati nebo na zhlavích rekonstruovaných traťových úseků a stanic. Používání tohoto systému podstatně urychlilo stavební technologické postupy, protože umožňovalo jednoduché přizpůsobení řízení dopravy aktuálnímu postupu prací na železničním svršku. Neméně významným počinem bylo schválení a spuštění prvního elektronického stavědla v síti tehdejších Československých drah ve stanici Slatiňany v roce 1996. Jeho vývoj byl logickým vyvrcholením úsilí, které bylo věnováno úspěšným provizorním systémům a které dalo základ pro vývoj dalších, zcela nových řešení uplatňovaných nejen na železnici a vlečkách v České republice, ale i v zahraničí a v Pražském metru.

Stejně tak se činnost společnosti hned od počátku zaměřila na oblast informační techniky a diagnostiky na železnici. Jedním z prvních úspěchů bylo nasazení unikátního informačního zařízení pro cestující ovládaného počítačem s navazujícími elektronickými zobrazovacími panely a automatickým hlášením pro cestující v železničních stanicích Kladno a Lysá nad Labem. V desítkách stanic v celé síti byla následně nahrazena zastaralá a nevyhovující zařízení s telemechanickými překlápěcími jednotkami a podstatně zlepšena úroveň informování cestujících o vlakových spojích. Podobným způsobem se společnost zapsala do zcela nového odvětví na železnici, a sice diagnostických systémů pro zabezpečovací zařízení. Vývoj v této oblasti vyvrcholil rozsáhlým nasazením měřicí ústředny elektronických stavědel nejen u nás, ale i v mnoha zemích Evropy. Samostatnou kapitolou je oblast diagnostiky závad na jedoucích železničních vozidlech. V minulém roce byla dokončena instalace systémů pro zjišťování horkoběžnosti vozidel a plochých kol v celé síti SŽDC, s.o. s informační nadstavbou umožňující sběr, třídění a analýzu naměřených dat. Tato zařízení podstatně zvyšují bezpečnost a spolehlivost provozu na železnici.

Společnost STARMON s.r.o. získala během své dvacetipětileté činnosti důvěru a vážnost u svých zákazníků a nadále pracuje na vývoji nových systémů, aby si udržela svůj kredit a uspokojila rostoucí nároky a potřeby v oblasti železničních zabezpečovacích, informačních a diagnostických systémů. Dokladem toho jsou nejen nová zařízení jako např. počítač náprav, univerzální modulární zabezpečovací systém, elektronické zobrazovací panely, úřední desky, monitorovací systémy trakčního vedení, ale i systém dálkového ovládání zabezpečovacího zařízení, grafická dopravní dokumentace, informační systémy pro městskou hromadnou dopravu, centrální řízení elektronických zobrazovacích panelů, e-shopy pro cestující, automatické počítání cestujících, software pro řízení životních cyklů produktů, vizualizace a automatizace výroby a mnoho dalších.

Úspěšné čtvrtstoletí činnosti společnosti STARMON s.r.o. by nebylo možné bez kvalitního a spolehlivého kádru pracovníků počínaje vedením, přes vývoj, projekci, výrobu, montáž a v neposlední řadě servisem. Ve svých počátcích společnost těžila ze znalostí a zkušeností svých zaměstnanců, kteří přišli z železničních organizací a škol. Postupem doby, i přes problémy způsobené absencí vzdělávacích institucí v oblasti sdělovací a zabezpečovací techniky, si společnost vychovala z nově přicházejících pracovníků kvalitní a spolehlivé odborníky a vytvořila jim takové podmínky, které je podněcují a inspirují k vytváření nových hodnot.

Autor příspěvku: Ing. Ondřej Kovář, jednatel, vedoucí střediska
Technika a realizace, STARMON s.r.o., www.starmon.cz

ANNOUNCE:

- Evropská komise spustila sérii **veřejných konzultací týkajících se využívání fondů EU v oblasti investic, výzkumu a inovací, MSP a jednotného trhu**. Cílem konzultací je seznámit se s názory zúčastněných stran na to, jak zajistit, aby se prostředky z rozpočtu EU využívaly co nejefektivněji. Občané a organizace a všechny zainteresované subjekty mají tak možnost podílet se na dalším směřování politik a iniciativ EU **vyplněním online dotazníků**, které jsou k dispozici až **do 8. března 2018**. Po skončení konzultačního období Komise zohlední odpovědi při návrzích víceletého finančního rámce po roce 2020 a nové generace finančních programů.
Veřejná konzultace ohledně využívání fondů EU v oblasti strategické infrastruktury:
https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-strategic-infrastructure_cs
Veřejná konzultace ohledně využívání fondů EU v oblasti investic, výzkumu a inovací, malých a středních podniků a jednotného trhu:
https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_cs
- Společná technologická iniciativa pro železniční dopravu **Shift2Rail** zveřejnila témata připravované výzvy pro rok 2018. Oficiálně je výzva obsahující celkem 18 témat otevřena od **16. ledna 2018**. Uzávěrka je stanovena na **24. dubna 2018**.
<https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/calls/h2020-s2rju-2018.html#c,topics=callIdentifier/t/H2020-S2RJU-2018/1/1/1/default-group&callStatus/t/Forthcoming/1/1/0/default-group&callStatus/t/Open/1/1/0/default-group&callStatus/t/Closed/1/1/0/default-group&+identifier/desc>
- **16. 2. 2018** – informační den programu COST
MŠMT ve spolupráci s Technologickým centrem AVČR a COST Association pořádají dne 16. února 2018 informační den COST (<http://www.cost.eu/>) se zaměřením na roli **COST v evropském výzkumném prostoru a jeho vazby na ostatní evropské programy**. Zároveň proběhnou prezentace přímých účastníků akcí a zazní informace o účasti českých vědců v jednotlivých aktivitách COST, podmínkách vstupu do akcí a informace o národním programu INTER-COST. Předběžný program informačního dne si můžete prohlédnout na: <https://www.h2020.cz/files/svobodova/COST-Information-Day-160218-draft-agenda.pdf>
Informační den proběhne v angličtině, tlumočení nebude zajištěno.